

Briuselis, 2026 05 22
COM(2026) 244 final

2026/0121 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Vokietijai leidžiama taikyti
lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros
energijai**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimas reglamentuojamas 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičiančia Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą¹, (toliau – Energijos mokesčių direktyva, arba Direktyva).

Pagal Direktyvos 19 straipsnio 1 dalį, be ypač tos Direktyvos 5, 15 ir 17 straipsniuose išdėstytų nuostatų, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

2020 m. spalio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2020/1436² (ankstesni sprendimai – 2014 m. spalio 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2014/722/ES³ ir 2011 m. liepos 12 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/445/ES⁴) Vokietijai jau buvo leista taikyti lengvatinį elektros energijos mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektros energijai⁵ (nuo kranto tiekiamai elektrai).

Šio pasiūlymo tikslas – Vokietijos prašymu pratęsti to leidimo galiojimą atsižvelgiant į tai, kad dabartinė nukrypti leidžianti nuostata nustojo galioti 2025 m. gruodžio 31 d.

2025 m. rugpjūčio 26 d. raštu Vokietijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie savo ketinimą pratęsti dabartinę priemonę iki 2029 m. gruodžio 31 d. 2026 m. sausio 23 d. raštu buvo suteikta papildomos informacijos.

Vokietija siekia atnaujinti leidimą elektros energijai, nuo kranto tiekiamai laivams⁶, kuriais Sąjungos jūrose ir vidaus vandenyse vykdoma išimtinai komercinė veikla (įskaitant žvejybą)⁷, taikyti lengvatinį 0,50 EUR už MWh mokesčio tarifą. Ši suma yra lygi Direktyvoje nustatytam minimaliam mokesčio už verslui naudojamą elektros energiją tarifui.

¹ OL L 283, 2003 10 31, p. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

² 2020 m. spalio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1436, kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Vokietijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai, (OL L 331, 2020 10 12, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj), susijęs su 2020 m. spalio 12 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2020/1436, kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Vokietijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai, (OL L 342, 2020 10 16, p. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj) klaidų ištaisymu.

³ OL L 300, 2014 10 18, p. 55.

⁴ OL L 191, 2011 07 22, p. 22.

⁵ Terminas „privatus pramoginis laivas“ apibrėžtas Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punkto antroje pastraipoje.

⁶ Prašyme apibrėžtiems kaip visi motoriniai laivai, valtyys ir plūdriosios konstrukcijos, nurodyti Kombinuotosios nomenklatūros 89 skirsnyje.

⁷ Kaip nurodyta nacionalinės teisės aktuose, ši priemonė netaikoma vandens transporto priemonėms esant laivų statykloje nuo kranto tiekiamai elektrai.

Prašomas galiojimo laikotarpis – nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d. Tai reiškia, kad dabartinė nukrypti leidžianti nuostata lieka galioti ir jis neviršija pagal Energijos mokesčių direktyvos 19 straipsnį leidžiamo maksimalaus laikotarpio.

Šios lengvatos tikslas – ir toliau užtikrinti ekonominę paskatą diegti elektros tiekimo nuo kranto infrastruktūrą ir naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą, kad būtų mažinama oro tarša uostamiesčiuose, gerinama vietos oro kokybė ir mažinamas triukšmas gyventojų sveikatos labui.

Taikydama šią priemonę Vokietija taip pat sieks mažinti bendrą vandens transporto poveikį aplinkai.

Prašoma priemone Vokietija nori toliau skatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą, kuri laikoma mažiau taršia nei uoste prisišvartavusiuose laivuose gaminama elektra. Kaip nurodyta prašyme, Vokietijoje standartinis elektros energijos mokesčio tarifas yra 20,50 EUR už MWh. Šiuo metu mokesčių lengvata siekia 20,00 EUR už MWh. Taigi naudos gavėjams taikomas 0,50 EUR už MWh, t. y. pagal Energijos mokesčių direktyvą nustatytas ES minimalus už verslui naudojamą elektros energiją tarifas (kaip nustatyta 10 straipsnio 1 dalyje ir I priedo C lentelėje). Vokietijoje leidžiama suteikti mokesčių lengvatą taikant lengvatinį mokesčio tarifą tiekimo metu (tam reikalingas leidimas) arba grąžinant mokestį.

Kita vertus, pagal Energijos mokesčių direktyvos 14 straipsnio 1 dalies c punktą, valstybės narės turi neapmokestinti energinių produktų, naudojamų elektros energijai uostuose prisišvartavusiuose laivuose gaminti. Vadovaudamosi Direktyvos 15 straipsnio 1 dalies f punktu, jos taip pat gali neapmokestinti energinių produktų, kai juos naudojant laivuose gaminama elektros energija naudojama laivybai vidaus vandenyse. Vokietija patvirtino, kad ji perkėlė pastarąją neprivalomą atleidimo nuo mokesčio galimybę į nacionalinę teisę.

Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad mokesčio lengvata taikoma visiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, t. y. šia mokesčio lengvata gali pasinaudoti visi komercinei laivybai naudojami laivai, nepriklausomai nuo jų dydžio ar vėliavos, su kuria plaukioja. Vis dėlto laivams neprivaloma naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą.

Kaip nurodyta prašyme, 2024 m. mokesčio lengvata pasinaudojo iš viso 28 įmonės. Be to, aštuoniose teritorijose Vokietijos federaliniam laivynui elektra tiekama nuo kranto. Vokietijoje jūrų ir vidaus vandenų uostų prieplaukose yra daugiau nei 400 stacionarių arba mobiliųjų nuo kranto tiekiamos elektros infrastruktūros įrenginių. 50 jūrų ir vidaus vandenų uostuose planuojama įrengti arba jau statoma (papildoma) nuo kranto tiekiamos elektros infrastruktūra.

Vertindamos su šia priemone susijusias mokesčių išlaidas, Vokietijos valdžios institucijos apskaičiavo prarandamas mokestines pajamas, remdamosi sunaudotos lengvatinės elektros energijos kiekiu ir lengvatos suma. Šiuo metu mokesčių lengvata sudaro 20,00 EUR už MWh (kaip minėta pirmiau, standartinis mokesčio tarifas yra 20,50 EUR už MWh).

2024 m. apie 74 100 MWh elektros buvo tiekama taikant lengvatinį tarifą arba jai buvo taikomos mokesčių lengvatos. Dėl to 2024 m. mokestinės pajamos sumažėjo maždaug 1,48 mln. EUR.

Vokietija paprašė suteikti leidimą iki 2029 m. gruodžio 31 d. (nuo 2026 m. sausio 1 d.), nenutraukiant dabartinės nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo ir neviršijant ilgiausio Direktyvos 19 straipsnio 2 dalyje nurodyto laikotarpio.

Mokesčio lengvata Vokietija nori paskatinti laivų operatorius naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą siekiant sumažinti oro taršą ir kuro deginimo triukšmą iš prisišvartavusių laivų, taip pat jų išmetamą CO₂ kiekį. Taikant lengvatinį mokesčio tarifą padidėja nuo kranto tiekiamos elektros konkurencingumas, palyginti su laive deginamu bunkeriniu kuru, kuris yra neapmokestinamas energijos akcizu.

Vokietijos valdžios institucijos mano, kad ši schema atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, 44 straipsnyje nustatytas sąlygas⁸. Todėl Vokietijos valdžios institucijos apie šią schemą Komisijai oficialiai nepranešė, bet 2024 m. liepos 1 d., vykdydamos pareigą teikti ataskaitas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 11 straipsnį, per Komisijos elektroninę pranešimų sistemą perdavė apibendrinamąją informaciją apie schemą⁹.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Elektros energijos apmokestinimas reglamentuojamas Direktyva 2003/96/EB, visų pirma jos 10 straipsniu. 14 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta prievolė nuo mokesčio atleisti laive gaminamą elektros energiją. 5, 15 ir 17 straipsniuose valstybėms narėms numatyta galimybė tam tikrais elektros energijos naudojimo atvejais diferencijuoti mokesčius, įskaitant atleidimą nuo mokesčių ar jų sumažinimą. Tačiau tose nuostatose nenumatytas lengvatinis nuo kranto tiekiamos elektros apmokestinimas.

Energijos mokesčių direktyvos nuostatos

Direktyvos 19 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

Be ankstesniuose straipsniuose išdėstytų nuostatų, ypač 5, 15 ir 17 straipsniuose, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Šia mokesčio lengvata Vokietijos valdžios institucijos siekia toliau skatinti naudoti aplinkai mažiau kenksmingą būdą aprūpinti elektros energija uostuose prisišvartavusius laivus, taigi, pagerinti vietos oro kokybę ir sumažinti triukšmą.

Komisija jau yra rekomendavusi naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą kaip alternatyvą prisišvartavusiuose laivuose gaminamai elektros energijai ir taip pripažinusi šios alternatyvos naudą aplinkai¹⁰.

⁸ OL L 187, 2014 06 26, p. 1.

⁹ Stromsteuerermäßigung auf direkt am Liegeplatz im Hafen an Schiffe gelieferten elektrischen Strom (landseitige Elektrizität) [BMF, Zoll], informacijos santrauka, Komisijai perduota per Komisijos elektroninę pranešimų sistemą 2024 m. liepos 1 d., <https://competition-cases.ec.europa.eu/cases/SA.114829>.

¹⁰ 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos rekomendacija dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektros energiją iš kranto (OL L 125, 2006 5 12).

Šiuo metu standartinis elektros energijos mokesčio tarifas yra 20,50 EUR už MWh, o mokesčių lengvata – 20,00 EUR/MWh. Taigi naudos gavėjams taikomas 0,50 EUR už MWh, t. y. pagal Energijos mokesčių direktyvą nustatytas ES minimalus tarifas. Todėl tai gali ir toliau prisidėti prie nustatyto politikos tikslo įgyvendinimo.

Galimybė leisti taikyti palankesnę nuo kranto tiekiamos elektros apmokestinimo tvarką gali būti numatyta pagal Direktyvos 19 straipsnį, nes jo paskirtis – leisti valstybėms narėms papildomai atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Vokietija paprašė, kad priemonė būtų taikoma maksimaliu pagal 19 straipsnio 2 dalį leistinu laikotarpiu, t. y. ketverius metus. Iš esmės priemonė turi galioti pakankamai ilgą laiką, kad turėtų teigiamą poveikį uostų operatorių sprendimams investuoti į elektros tiekimo nuo kranto infrastruktūrą ir į laivų įrenginius.

Tačiau nukrypti leidžianti nuostata neturėtų pakenkti būsimai esamos teisinės sistemos raidai ir turėtų būti atsižvelgiama į šiuo metu vykdomą Energijos mokesčių direktyvos persvarstymą ir į tai, kad Taryba gali priimti teisės aktą, grindžiamą Komisijos pasiūlymu išdėstyti Energijos mokesčių direktyvą nauja redakcija¹¹.

Visų pirma, rengdama siūlomą naujos redakcijos Direktyvą dėl energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių, Komisija, be kita ko, nustatė, kad visos valstybės narės elektrai, tiesiogiai tiekiamai uostuose prisišvartavusiems laivams, turi netaikyti arba iš dalies netaikyti mokesčių arba sumažinti jos apmokestinimo lygį, kad būtų skatinama ją plėtoti ir naudoti.

Tokiomis aplinkybėmis minėtam laikotarpiui suteikti leidimą atrodo tikslinga.

Valstybės pagalbos taisyklės

Vokietijos valdžios institucijų numatytas 0,50 EUR už MWh lengvatinis mokesčio tarifas yra lygus pagal Direktyvos 2003/96/EB 10 straipsnį nustatytam ES minimaliam verslui naudojamos elektros energijos apmokestinimo lygiui.

Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 44 straipsnyje nustatytos sąlygos, kuriomis pagalbai aplinkos apsaugos mokesčių lengvatų forma, tenkinančiai Direktyvos 2003/96/EB sąlygas, gali būti netaikomas reikalavimas pranešti apie valstybės pagalbą.

Vokietijos valdžios institucijos nurodo, kad ši schema ir ją pakeitusios ankstesnės schemas atitinka Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 44 straipsnio sąlygas. Todėl apie šią schemą Komisijai nebuvo pranešta. Tačiau 2024 m. liepos 1 d. Vokietija, kaip numatyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 11 straipsnyje, per Komisijos elektroninę pranešimų sistemą perdavė informacijos santrauką.

Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo nepanaikinama valstybės narės pareiga užtikrinti atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms. Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo taip pat nedaromas poveikis valstybės narės pareigai pranešti apie pagalbą Komisijai prieš pradėdant ją teikti pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį, jei naujai pagalbai netaikomas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014.

¹¹ COM/2021/563 *final*. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija).

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Aplinkos ir kovos su klimato kaita politika

Prašoma priemonė daugiausia susijusi su ES aplinkos ir kovos su klimato kaita politika. Kadangi dėl šios priemonės uostuose prisišvartavusiuose laivuose bus deginama mažiau bunkerinio kuro, priemonė padės siekti tikslo gerinti vietos oro kokybę ir mažinti triukšmą. Direktyvoje 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės¹² reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad tam tikrų oro teršalų lygiai neviršytų toje direktyvoje nustatytų ribinių verčių, būtų laikomasi siektinų verčių bei kitų oro kokybės standartų. Tai reiškia, kad valstybės narės turi rasti būdų, kaip išspręsti tokias joms aktualias problemas, kaip, pvz., uostuose prisišvartavusių laivų išmetamų teršalų problema. Gali būti, kad įgyvendinant bendrą oro kokybės strategiją, uostuose, kuriuose kyla šių problemų, bus skatinama vartoti nuo kranto tiekiamą elektrą. Naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą taip pat skatinama pagal Direktyvą (ES) 2016/802¹³, kuria reguliuojamas sieros kiekis jūriniame kure.

Pratęsdama prašomos priemonės galiojimo laikotarpį, Vokietija ketina toliau skatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą kaip tinkamesnę aplinkai nei uoste prisišvartavusiuose laivuose gaminama elektros energija.

Kaip pabrėžia Vokietijos valdžios institucijos, naudojant ne laivuose gaminamą, o nuo kranto tiekiamą elektrą, galima sumažinti oro teršalų, pavyzdžiui, azoto ir sieros dioksidų, smulkiųjų kietųjų dalelių bei sunkiųjų metalų, kiekius, o kai kuriais atvejais – ir gerokai sumažinti triukšmo taršą. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2030 m. bus taikomos griežtesnės oro kokybės ribinės vertės¹⁴, galima tikėtis, kad elektros tiekimas nuo kranto taps vis svarbesne priemone išmetamam teršalų kiekiui mažinti.

Naudojant nuo kranto tiekiamos elektros jungtis ne tik sumažės oro teršalų, kietųjų dalelių ir suodžių kiekis, bet ir tikėtina, kad gali sumažėti išmetamas CO₂ kiekis. Taip yra todėl, kad Vokietijoje sausumos elektros tinklais tiekiamos elektros energijos rūšių derinio keliamos taršos anglies dioksidu intensyvumas dėl didesnio tinklų efektyvumo ir kitokio elektrai gaminti naudojamo kuro yra mažesnis, palyginti su elektros gamybos laivuose deginant bunkerinį kurą taršos intensyvumu.

Iš Hamburgo uosto pateiktų konkrečių 2024 m. duomenų matyti, kad perkant nuo kranto tiekiamą elektrą tik iš alternatyvių energijos šaltinių būtų galima pasiekti tokį išmetamo teršalų kiekio sumažėjimą:

- 4 327 g CO₂ t/a,
- 78,9 g SO_x t/a,
- 2,6 g NO_x t/a ir
- 1,2 PM t/a.

¹² 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

¹³ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/802 dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse (OL L 132, 2016 5 21, p. 58).

¹⁴ 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2881 dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (nauja redakcija) (OL L, 2024/2881, 2024 11 20).

Energetikos politika

Priemonė atitinka 2023 m. rugsėjo 13 d. Reglamentą (ES) 2023/1804 dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo¹⁵, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES¹⁶. Tuo reglamentu sprendžiamas klausimas, susijęs su nuo kranto tiekiamos elektros infrastruktūros sukūrimu uostuose, kai yra tokios infrastruktūros poreikis ir kai išlaidos proporcingos naudai, įskaitant naudą aplinkai. Panaši priemonė taip pat įvertinta kaip padedanti siekti Sąjungos politikos ir teisės aktų, kuriais siekiama sumažinti jūrų transporto aplinkosauginį pėdsaką, tikslų ir padedanti plėtoti tam tikrą ekonominę veiklą pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą¹⁷.

Nuo kranto tiekiamos elektros konkurencinė padėtis yra nepalanki dėl vienos svarbios priežasties: jūrų uostuose prisišvartavusiuose laivuose gaminama elektros energija šiuo metu yra visiškai neapmokestinama. Neapmokestinamas ne tik elektros energijai gaminti deginamas bunkerinis kuras (tai atitinka normalią padėtį pagal Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies a punktą), bet ir pati laivuose gaminama elektros energija¹⁸. Nors pastarasis atleidimas nuo mokesčio atrodo sunkiai suderinamas su Sąjungos aplinkosaugos tikslais, jis grindžiamas praktiniais interesais. Iš tiesų, kad būtų galima apmokestinti laivuose gaminamą elektros energiją, laivo savininkas, kuris dažnai yra įsikūręs trečiojoje šalyje, arba operatorius turėtų deklaruoti, kiek elektros energijos suvartota. Be to, deklaruodami elektros energijos kiekį jie turėtų apskaičiuoti, kiek jos suvartota valstybės narės, kurioje mokėtinas mokestis, teritoriniuose vandenyse. Reikalavimas tokias deklaracijas pateikti kiekvienoje valstybėje narėje, kurios teritoriniuose vandenyse plaukiojama, užkrautų didžiulę administracinę naštą laivų savininkams. Tokio požiūrio dėl laivybos vidaus vandenyse ir neprivalomos apmokestinimo tvarkos pagal Direktyvos 15 straipsnio 1 dalies f punktą laikosi Vokietija. Atsižvelgiant į tai, kad laivuose gaminama elektros energija naudojant iškastinį kurą neapmokestinama, yra pagrindo nebausti mažiau aplinką teršiančios alternatyvos – nuo kranto tiekiamos elektros – ir leisti Vokietijai toliau taikyti lengvatinį mokesčio tarifą.

Transporto politika

Priemonė atitinka Komisijos rekomendaciją 2006/339/EB dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektros energiją iš kranto¹⁹ ir Komisijos komunikatą „Europos Sąjungos jūrų transporto politikos strateginiai tikslai ir rekomendacijos“²⁰.

Be to, pagal 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB²¹, nuo 2030 m. laivai, priskiriami prie kruizinių laivų, keltų ir konteinervežių, kurių bendroji talpa didesnė

¹⁵ OL L 234, 2023 9 22, p. 1.

¹⁶ OL L 307, 2014 10 28, p. 1.

¹⁷ 2024 m. birželio 17 d. Komisijos sprendimas C(2024) 3934 *final* valstybės pagalbos byloje SA.105117 (OL C/2024/5376, 2024 9 3).

¹⁸ Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punktas.

¹⁹ 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos rekomendacija 2006/339/EB dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektros energiją iš kranto (OL L 125, 2006 5 12).

²⁰ Komisijos komunikatas Europos parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „Europos Sąjungos jūrų transporto politikos strateginiai tikslai ir rekomendacijos iki 2018 m.“, 2009 m. sausio 21 d. KOM(2009) 8 galutinis.

²¹ OL L 234, 2023 09 22, p. 48.

kaip 5 000 tonų, privalo naudoti elektros tiekimo nuo kranto sistemas, išskyrus atvejus, kai jie naudoja visai netaršias technologijas.

Vidaus rinka ir sąžininga konkurencija

Vidaus rinkos ir sąžiningos konkurencijos požiūriu šia priemone tik sumažinamas dviejų konkuruojančių elektros tiekimo prisišvartavusiems laivams šaltinių, t. y. laivuose gaminamos ir nuo kranto tiekiamos elektros, mokestinis konkurencijos iškraipymas dėl bunkerinio kuro neapmokestinimo.

Vokietijos valdžios institucijos pažymi, kad nuo kranto tiekiamai elektrai taikoma mokesčių lengvata nesuteikia laivų operatoriams, kurie ja naudojasi, jokio pranašumo, dėl kurio galėtų būti sutrikdyta vidaus rinka. Nuo kranto tiekiamos elektros pakeitimas pačiuose laivuose gaminama elektra taupymo efektas nepasiekiamas.. Vokietijoje nuo kranto tiekiamos elektros kaina šiuo metu yra didesnė už pačiuose laivuose gaminamos elektros kainą, net ir įvertinus mokesčių lengvatą.

Be to, naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą galės atitinkami laivai, nepriklausomai nuo vėliavos, su kuria plaukioja. Dėl to nacionaliniams ekonominės veiklos vykdytojams nebus taikoma palankesnė apmokestinimo tvarka nei jų konkurentams iš kitų ES valstybių narių.

Dėl uostų konkurencijos galima numatyti, kad galimas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai, kuris galėtų atsirasti, jeigu laivai imtų keisti savo maršrutus, kad pasinaudotų galimybe naudoti lengvatiniu mokesčio tarifu apmokestintą nuo kranto tiekiamą elektrą, būtų nedidelis. Kaip minėta, naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą, nepaisant mokesčio lengvatos, bent artimiausiu metu veikiausiai nebus ekonomiškiau, nei gaminti elektros energiją laivuose. Taigi, taip pat mažai tikėtina, kad dėl šios nuo kranto tiekiamai elektrai taikomos mokesčio lengvatos būtų ženkliai iškraipyta uostų konkurencija ir tai paskatintų laivus keisti maršrutus dėl galimybės naudotis šia alternatyva.

Vokietijos valdžios institucijos teigia, kad renkant uostus svarbūs ir kiti veiksniai (tokie kaip laivo ir krovinio tipas, esamos susisiekimo su atokiais rajonais galimybės bei kiti ekonominiai veiksniai). Neatrodo, kad vien tik galimybė naudotis nuo kranto tiekiamą elektra būtų lemiamas veiksnys.

Be to, Vokietijos valdžios institucijos pabrėžia, kad galimybės naudotis nuo kranto tiekiamą elektra taip pat yra ribotos, nes nėra tarptautiniu mastu suderintų techninių standartų, pagal kuriuos laivai būtų prijungiami prie elektros tinklo, o kai kuriais atvejais trūksta nuo kranto tiekiamos elektros tiekimo pajėgumų.

Atsižvelgiant į laikotarpį, kuriuo siūloma pratęsti leidimą taikyti mokesčio tarifo lengvatą, jeigu nebus reikšmingų dabartinės sistemos ir padėties pokyčių, ankstesnėse dalyse pateikta analizė greičiausiai nepasikeis iki priemonės galiojimo termino pabaigos.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Tarybos direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pati netiesioginio apmokestinimo sritis, kuriai taikomas SESV 113 straipsnis, nepriklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai, kaip apibrėžta SESV 3 straipsnyje.

Tačiau pagal Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnį Tarybai pagal antrinę teisę yra suteikta išimtinė kompetencija vadovaujantis minėta nuostata leisti valstybei narei toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti. Taigi pačios valstybės narės be Tarybos to padaryti negali. Todėl subsidiarumo principas šiam įgyvendinimo sprendimui netaikomas. Bet kuriuo atveju, kadangi šis aktas nėra teisėkūros procedūra priimamo akto projektas, jo pagal Sutarčių protokolą Nr. 2 nereikia perduoti nacionaliniams parlamentams peržiūrėti, ar jis atitinka subsidiarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą. Mokestis nesumažinimas daugiau, nei reikia, kad būtų pasiektas nurodytas tikslas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas. Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnyje numatyta tik šio tipo priemonė.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Siekiant įgyvendinti priemonę galiojančių teisės aktų įvertinimo atlikti nereikia.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Vokietijos prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei. Todėl konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas yra susijęs su leidimo suteikimu vienai valstybei narei jos pačios prašymu, tad jo poveikio vertinimas nereikalingas.

Vis dėlto, kaip minėta pirmiau, iš Vokietijos pateiktos informacijos galima spręsti, kad priemonės poveikis mokestinėms pajamoms bus nedidelis, o nuo kranto tiekiamai elektrai taikomas mokesčio tarifas vis tiek būtų didesnis už Direktyvoje 2003/96/EB nustatytą minimalų apmokestinimo lygį. Vokietija numato, kad priemonė turės teigiamą poveikį siekiant jos aplinkos tikslų, visų pirma, padės gerinti vietos oro kokybę ir mažinti triukšmą uostamiesčiuose.

Konkrečiau, naudojant ne laivuose gaminamą, o nuo kranto tiekiamą elektrą, galima sumažinti daugelio oro teršalų, pavyzdžiui, azoto ir sieros dioksido, smulkiųjų kietųjų dalelių bei sunkiųjų metalų, kiekius, o kai kuriais atvejais – ir gerokai sumažinti triukšmo taršą (tai patvirtina atsiliepimai, iš kurių matyti, kad sumažėjo skundų iš miesto teritorijų skaičius). Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2030 m. bus taikomos griežtesnės oro kokybės ribinės vertės, galima tikėtis, kad elektros tiekimas nuo kranto taps svarbesne priemone išmetamam teršalų kiekiui mažinti.

Išsamiau, vertindamos su šia priemone susijusias mokesčių išlaidas, Vokietijos valdžios institucijų numato, kad jos ateinančiais metais sumažės 1,3 mln. EUR per metus.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šia priemone supaprastinimas neatliekamas. Priemonė priimama Vokietijai pateikus prašymą ir yra skirta tik šiai valstybei narei.

- **Pagrindinės teisės**

Ši priemonė pagrindinėms teisėms įtakos neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šia priemone Sąjungai neužkraunama jokios finansinės ir administracinės naštos. Todėl pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Įgyvendinimo planas nebūtinai. Šis pasiūlymas yra susijęs su leidimo sumažinti mokesčių suteikimu vienai valstybei narei jos pačios prašymu. Leidimas suteikiamas ribotam laikotarpiui iki 2029 m. gruodžio 31 d. Mokesčio tarifas, kuris bus taikomas, bus lygus Energijos mokesčių direktyva nustatytam minimaliam apmokestinimo lygiui. Priemonę galima įvertinti, jeigu bus pateiktas prašymas pratęsti jos galiojimą pasibaigus galiojimo laikotarpiui.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Aiškinamųjų dokumentų dėl šio pasiūlymo perkėlimo į nacionalinę teisę nereikia.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje nustatoma, kad Vokietijai bus leista taikyti lengvatinį elektros energijos mokesčio tarifą Vokietijos uoste prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektrai (nuo kranto tiekiamai elektrai). Mokesčio norma turi būti ne mažesnė nei 0,50 EUR/MWh, t. y. nei Direktyva nustatytas minimalus verslui naudojamos elektros energijos apmokestinimo lygis. Lengvatiniu tarifu apmokestintos elektros energijos nebus galima tiekti privatiems pramoginiams laivams, apibrėžtiems Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punkto antroje pastraipoje.

2 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta, kad prašomas leidimas suteikiamas nuo 2026 m. sausio 1 d., nepertraukiant dabartinio Tarybos įgyvendinimo sprendimo 2020/1436/ES galiojimo, iki 2029 m. gruodžio 31 d., neviršijant Direktyvoje nurodyto ilgiausio laikotarpio, kaip prašė Vokietija. Antroje pastraipoje nurodyta, kad jeigu Taryba, veikdama pagal

Sutarties 113 straipsnį arba bet kurią kitą susijusią nuostatą, nustatytą bendrąsias mokesčių lengvatų nuo kranto tiekiamai elektrai taikymo taisyklės ir jos būtų pradėtos taikyti pirmoje pastraipoje nurodytu galiojimo laikotarpiu, šis sprendimas nustotų galioti, kai būtų pradėtos taikyti minėtos bendrosios taisyklės.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Vokietijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvą 2003/96/EB, pakeičiančią Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą²², ypač į jos 19 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2020/1436²³, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Vokietijai leista iki 2025 m. gruodžio 31 d. taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (nuo kranto tiekiamai elektrai);
- (2) 2025 m. rugpjūčio 26 d. raštu Vokietija siekė gauti leidimą, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, toliau taikyti lengvatinį mokesčio tarifą iš kranto tiekiamai elektros energijai. 2026 m. sausio 23 d. Vokietijos valdžios institucijos atsiuntė raštą, kuriame pateikė papildomą su prašymu susijusią informaciją;
- (3) lengvatiniu mokesčio tarifu, kurį ji ketina taikyti, Vokietija siekia toliau skatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą. Tokios elektros energijos naudojimas laikomas aplinkai mažiau kenksmingu būdu elektros energija aprūpinti uostuose prisišvartavusius laivus, palyginti su bunkerinio kuro deginimu tuose laivuose;
- (4) vietos oro kokybė uosto teritorijose gerinama tiek, kiek, naudojant nuo kranto tiekiamą elektrą, neišmetama uostuose prisišvartavusiuose laivuose deginant bunkerinį kurą susidarantių oro teršalų. Atsižvelgiant į konkrečias elektros energijos gamybos struktūros sąlygas Vokietijoje, numatoma, kad naudojant nuo kranto tiekiamą elektros energiją, o ne deginant bunkerinį kurą gaminamą elektros energiją, dar labiau sumažės išmetamas CO₂ kiekis, kitų oro teršalų kiekis ir triukšmas. Todėl manoma, kad nuo kranto tiekiamai elektrai toliau taikant lengvatinį mokesčio tarifą bus prisidedama prie

²² OL L 283, 2003 10 31, p. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>

²³ 2020 m. spalio 7 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/1436, kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Vokietijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (OL L 331, 2020 10 12, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/oj), susijęs su 2020 m. spalio 12 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2020/1436, kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Vokietijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai, (OL L 342, 2020 10 16, p. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1436/corrigendum/2020-10-16/oj) klaidų ištaisymu.

Sąjungos aplinkos, sveikatos ir kovos su klimato kaita politikos uždavinių įgyvendinimo;

- (5) leidžiant Vokietijai taikyti lengvatinį mokesčio tarifą nuo kranto tiekiamai elektrai neviršijama to, kas būtina tokios elektros vartojimui padidinti, kadangi daugeliu atvejų elektros energijos gamyba laivuose išliks kaip konkurencingesnė alternatyva. Dėl tos pačios priežasties ir dėl to, kad šiuo metu šios technologijos skverbimasis į rinką yra palyginti menkas, vargu, ar to lengvatinio mokesčio taikymo metu bus labai iškraipyta konkurencija, todėl tai neturės padarinių tinkamam vidaus rinkos veikimui;
- (6) vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnio 2 dalimi, kiekvieno pagal tos direktyvos 19 straipsnio 1 dalį suteikiamo leidimo galiojimo laikotarpis turi būti griežtai apribotas. Siekiant užtikrinti, kad leidimo galiojimo laikotarpis būtų pakankamai ilgas, kad atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai neprarastų noro skirti reikiamų investicijų, tikslinga prašomą leidimą suteikti ketverių metų laikotarpiui. Tačiau tas leidimas turėtų būti nebetaikomas nuo tada, kai būtų pradėtos taikyti pagal Sutarties 113 straipsnį arba bet kurią kitą susijusią nuostatą Tarybos priimtos bet kokios bendrosios mokesčių lengvatų nuo kranto tiekiamai elektrai taikymo taisyklės, jeigu tokios taisyklės būtų pradėtos taikyti leidimo galiojimo laikotarpiu;
- (7) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą uostų ir laivų operatoriams bei išvengti galimo elektros energijos paskirstytojams ir perskirstytojams tenkančios administracinės naštos padidėjimo, kylančio dėl nuo kranto tiekiamai elektrai taikomo mokesčio tarifo pasikeitimų, Vokietijai turėtų būti sudarytos sąlygos lengvatinį mokesčio tarifą nuo kranto tiekiamai elektros energijai toliau taikyti nepertraukiamai. Todėl prašomas leidimas turėtų būti suteiktas nuo 2026 m. sausio 1 d., kad būtų sklandžiai laikomasi ankstesnės tvarkos pagal Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2020/1436;
- (8) šis sprendimas neturi poveikio Sąjungos taisyklių, susijusių su valstybės pagalba, taikymui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Vokietijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uostuose prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektrai (nuo kranto tiekiamai elektrai), jeigu laikomasi Direktyvos 2003/96/EB 10 straipsnyje nurodytų minimalių apmokestinimo lygių.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2026 m. sausio 1 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d.

Tačiau jeigu Taryba, veikdama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį arba kitą susijusią nuostatą, nustatytų bendrąsias mokesčių lengvatų nuo kranto tiekiamai elektrai taikymo taisykles ir jos būtų pradėtos taikyti šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytu leidimo galiojimo laikotarpiu, šis sprendimas nustotų galioti, kai būtų pradėtos taikyti tos bendrosios taisyklės.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė